

**א. בראיית הרשב"א
שהותר איסור ספי' בדרבנן מסוגי' דכשותא (שבת קלט)
ובדברי הראשונים שם**

בריתב"א שכתב כנ"ל. וביותר צ"ע דהרי הר"ן שם בשבת כתב כרש"י ותוס' הנ"ל דהוי רק חומרא בעלמא [אמנם לא מטעמא דהריטב"א הנ"ל אלא מצד טעם בתרא דהריטב"א שהוא כמקיים בכלאיים ע"ש]. והנה הר"ן עצמו דעתו כדעת הרשב"א בכ"מ והאיך נוכיח מחומרא על איסור דרבנן ממש.

כתב הרשב"א (יבמות קד) דשרי ספי' באיסור דרבנן לצרכו של תינוק, וראי' לזה מסוגי' דכשותא בכרמא שהק' הגמ' (שם קלט) "וליתן לי' לתינוק ישראל" שיזרע את הכלאיים בכרם בחו"ל, ואם יש איסור ספי' בדרבנן כיצד יכול לספות איסור זה לתינוק ישראל, ע"ש.

ואולי י"ל שהרשב"א נקט דעד כמה שמחמירין כלפי גדול ה"ה כלפי קטן, לפי שאיסור ספי' הוי על הגדול וכפי שהגדול מחמיר כלפי עצמו כך יש לו להחמיר כלפי הקטן. אמנם הדבר תלוי בחקירה האם ספי' הוי איסור דידי' או הוי איסור התלוי בקטן, ויל"ע.

וצ"ע דיעווי' שם ברש"י ותוס' שפירשו דמעיקר הדין אין שם איסור כלאיים, דהרי נחלקו אי יש איסור כלאים בחו"ל, ובחו"ל הלכה כדברי המיקל, וכל האיסור אינו אלא חומרא בעלמא, וא"כ מנ"ל דאיסור דרבנן ממש יהא שרי לספות לקטן. ובאמת יעווי' שם

ב. עוד בענין הנ"ל ובדברי הב"י האם בחומרא איכא איסור ספי'

ויעווי' ב"י (או"ח קטט) דהא דנהגו לקדש בבית הכנסת ולא חשו לאיסור ספי' בשתיית הקטנים הוא משום דסמכינן כלפי קטנים על השיטה ששתי' לא בעי קידוש (למד מירוש' ס). וחזינן מדברי הב"י דלא כמש"כ בהערה הקודמת בדעת הרשב"א.

ויעווי' ברש"י שם בשבת (קלט) שפירש קושיית הגמ' "וליתן לי' לתינוק" דכמה דאפשר לשינויי משנינן, ומבואר מדברי רש"י שבעצם איסור כלאיים ליכא כאן, אלא עד כמה שאינן בני תורה עד כמה שאפשר לשנות, משנים. ונראה דלרש"י רק משום שינוי אתינן עלה אבל

איסורים צריך להקדימו וכן"ל. ויעוי' ברמ"א (או"ס רמט סעיף ז) בענין תנור וכו' שהתיר ע"י קטן במקום שאין נכרי ומקורו מתרומה"ד סימן סה.

אם הוי חומרא באמת ליכא נפק"מ בין גדולים לקטנים. ובאמת נפק"מ גדולה בכל הנ"ל לענין "הקל הקל תחילה" שאם איסור ספי' קיל יותר משאר

ג. בדברי הגרעק"א דהרמב"ם דאסור ספי' בדרבנן זפליג על הרשב"א איך יתרץ ראיית הרשב"א מסוגי' דכשותא

זרעים ובכל זאת הק' בגמ' "וליתן לתינוק ישראל".

ועוד צ"ע גדול שהרי השו"ע שם (י"ד סימן רנ"ו) הביא לדברי הר"מ הנ"ל דהסוגיא שם איירי בכל כלאי זרעים, ובכל זאת באו"ח סימן שמ"ג סתם כדעת הרמב"ם לאסור ספייה באיסור דרבנן. ואולי שיטת הרמב"ם בזה הוא רק למסקנת הגמ' ומש"ה בקושיית הגמ' לא ס"ל להלכה.

ויעוי' בשו"ת רע"א (קמא סימן טו) שכתב דהרמב"ם דפליג על הרשב"א ידחה הראי' מסוגי' דכשותא לפי ששם הוי חומרא בעלמא, וצ"ע גדול על דברי הגרעק"א שהרי הר"מ עצמו למד בסוגי' דשם דלא כרש"י ותוס' דאיירי דווקא בכשותא, אלא בכל כלאי זרעים יעוי' פ"א מכלאים ה"ג, וא"כ להרמב"ם לא הוי חומרא אלא איסור דרבנן ממש של כלאי

ד. תמיהה בדברי הגרעק"א (קמא סימן טו) שלא הזכיר לדברי השו"ע שסתם כהר"מ ללא חולק דאיסור ספי' הוא גם בדרבנן

שישא הספר לצורך עצמו ואז יצטרף הגדול עמו.

והנה תמוה מה שלא הזכיר הגרעק"א שהשו"ע בסימן שמג סתם כדעת הר"מ דאיכא איסור ספי' באיסור דרבנן

יעוי' בשו"ת רע"א (קמא סימן טו) אי שרי לטלטל ספרים לביהכ"נ ע"י תינוק, שיצא לדון שהרשב"א התיר רק לצרכו של תינוק והסיק דיש תקנה לתת את הספרים לתינוק כדי

רע"א כן רק בצירוף ענין ספ"י לדבר מצוה, ויש לעיין טובא בדבר הבה"ל סימן שמג.

ללא חולק, ויעוי' בהג' רע"א על השו"ע (או"ח סימן טלד) שצ"יין שם דהשו"ע סתם כהר"מ. ואולי הסיק

ה. ספ"י לקטן באיסור דרבנן לצרכנו ולצרכו

אמנם הי' מקום ליישב ע"פ דברי שו"ע הרב (או"ח שמג) שביאר שבלצרכו של תינוק שרי דאין כאן חשש שלא אתי למיסרך, משא"כ לצרכנו, ולפי"ז אפשר"ל דחלוק עיקר האי דינא מדינא דהנאה ממלאכת עכו"ם, דהנאה ממלאכת עכו"ם עצם הדבר שנעשה עבור הנאת הישראל אוסרת, ולא איכפת לן שהגוי עושה גם לצרכו, משא"כ בספ"י שכל האיסור הוא לצרכנו מצד אתי למיסרך, א"כ כל דאיכא גם צורך קטן, ויודע הקטן שרק בגלל שצרכו מעורב כאן שרינן, ליכא שוב חששא דאתי למיסרך. ויעוי' עוד בלשון הרשב"א (יבמות קיד ד"ה ומיהו) בתו"ד דנראה מלשונו שם דלצרכו ולצרכנו יהא מותר מצד איסור ספ"י וכמש"כ שם וז"ל "דלא שייך טעמא דאתי למיסרך אלא בדבר שאינו לצורך הקטן אלא לצורך הגדול".

יעוי' בשו"ת רע"א הנ"ל שהסיק דיש תקנה ליתן להתינוק שישא הספר לצורך עצמו ואז יצטרף הגדול ויתפלל עמו, ונימוקו שם דלא התיר הרשב"א ספ"י באיסור דרבנן רק לצרכו של תינוק ולא לצרכנו.

וצ"ע דלכא' בתקנה שהציע הגרע"א עדיין איירינן שהדבר גם לצרכו וגם לצרכנו דהרי הוי גם לצורך הגדול, ולענין הנאה ממלאכת עכו"ם קי"ל שאם עשה עכו"ם לעצמו שרי בהנאה ובעשה לצרכנו אסור בהנאה ופסק המג"א (או"ח סי' רעו סעיף ג) דאם עשה גוי לצרכו ולצרכנו אסור בהנאה, וכן הביא המ"ב שם, וא"כ ה"ה הכי בלצרכו ולצרכנו הי' לנו לאסור. ואולי כוונת הגרע"א כאן דהעיקר הוא לצורך הקטן והגדול רק משתמש על ידו, וצ"ע.

